

Southeast Asia in Political Science: Theory, Region and Qualitative Analysis

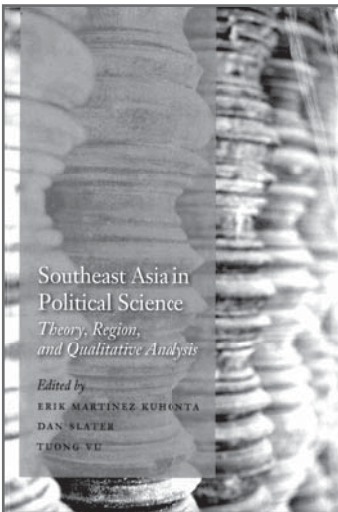
สัญญารัตน์ มีสุวรรณ

Ph.D. (Political Science), อาจารย์

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

E-mail: sanyaratm@yahoo.com

Kuhonta, E.M., Slater, D., & Vu, T.
(Eds.). (2008). **Southeast Asia in
Political Science: Theory, Region,
and Qualitative Analysis**. Stanford,
CA: Stanford University Press.

“ก่อนการโจมตี 9-11 [11 ก.ย. 2001] ครั้งหนึ่งของคณะรัฐศาสตร์ [ในมหาวิทยาลัย] ชั้นนำสหรัฐฯไม่มีหลักสูตรตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา วิชาสังคมศาสตร์ที่ปรารถนาทำกันคือ วิชาเชิงประจักษ์ที่เข้มงวด และมุ่งแสวงหากฎทั่วไปเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ อย่างไรก็ตามที่อริสโตเติลอธิบายไว้ วิชานี้ไม่ควรจะเข้มงวดเกินกว่าความเป็นไปได้ของขอบเขตข้อจำกัดของตัววิชาเอง ในความจริงแล้ว สิ่งที่เป็น

ประโยชน์อย่างแท้จริงสำหรับนโยบายคือ บริบทเฉพาะ การเชื่อมโยงกับวัฒนธรรม และการไม่[ที่กัก]เหมารวม บทความที่ปรากฏอยู่ในวารสารชั้นนำ เช่น *American Political Science Review* ในปัจจุบัน โดยรวมเต็มไปด้วยอคติศาสตร์ที่ดูซับซ้อน ซึ่งทำหน้าที่ในการสร้างกฎที่ต้องเป็นจริงของพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีเหตุผล สิ่งที่ขาดหายไปคือ ความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของสังคมอื่น ทั้งในแง่ของความละเอียดอ่อนและความแม่นยำ...”

(ฟรานซิส ฟุกุยามะ, 2004)

ข้อความข้างต้นปรากฏอยู่ในบทที่ 13 ของหนังสือเรื่อง *Southeast Asia in Political Science: Theory, Region, and Qualitative Analysis* เหตุผลหลักของโดนัลด์ เอ็มเมอร์สัน (Donald Emmerson) ผู้เขียนในการยกข้อความนี้มาใส่ไว้ในงานเขียนของเขา คงเพื่อจะตอกย้ำความสำคัญของภูมิภาคศึกษาในวิชารัฐศาสตร์ อีกทั้งสื่อไปยังนักวิชาการและผู้สนใจถึงความจำเป็นที่จะต้องดำรงวิชาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาไว้

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคที่มีความหลากหลาย ในด้านภูมิศาสตร์ ภูมิภาคนี้ประกอบด้วยดินแดนที่เป็นเกาะเล็กเกาะน้อยเชื่อมต่อกับมหาสมุทรแปซิฟิก และมีผืนแผ่นดินใหญ่คั่นระหว่างภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในด้านศาสนา ประชากรในภูมิภาคนี้มีหลากหลายเชื้อชาติ อีกทั้งนับถือศาสนาต่างกัน เช่น พุทธ คริสต์ อิสลามและฮินดู เป็นต้น นอกจากนี้ แต่ละประเทศยังมีความหลากหลายทางโครงสร้างสังคม โดยมีตั้งแต่สังคมเกษตรกรรม สังคมในระยะเปลี่ยนผ่านจากเกษตรกรรมไปอุตสาหกรรม และสังคมอุตสาหกรรม รวมถึงรูปแบบการปกครองซึ่งมีทั้งแบบเผด็จการทหาร ระบอบสังคมนิยม ระบอบกึ่งประชาธิปไตย และระบอบประชาธิปไตย ในทางรัฐศาสตร์ ภูมิภาคนี้จึงถือเป็นห้องปฏิบัติการขนาดใหญ่ให้นักวิชาการได้มาทดลองและค้นคว้าหาความจริง พิสูจน์ทฤษฎีทาง

การเมือง ปรับปรุงแก้ไขทฤษฎีเดิม ตลอดจนการสร้างทฤษฎีใหม่

คณะบรรณาธิการของหนังสือเล่มนี้ซึ่งประกอบด้วย เอริก คูฮอนทา แตน สเลเตอร์ และเตื่อง วู (Erik Kuhonta, Dan Slater, and Tuong Vu) ได้สะท้อนความอึดอัดในฐานะนักวิชาการสาขาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ศึกษาไว้ในบทนำ ทั้งๆ ที่นักวิชาการในสาขานี้ได้สร้างคุณูปการมากมายให้แก่การศึกษาทางรัฐศาสตร์ อย่างเช่น เบนเนดิกท์ แอนเดอร์สัน (Benedict Anderson) ผู้ทำให้เราเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องลัทธิชาตินิยมในมุมมองใหม่ โดยเน้นด้านบริบททางสังคมและวัฒนธรรม และเจมส์ สก็อตต์ (James Scott) ผู้พลิกมุมมองความสนใจจากการศึกษาระบบการเมืองที่เน้นรัฐเป็นศูนย์กลาง มาเป็นการศึกษารการเมืองในชีวิตประจำวันหรือการเมืองในระดับชาวบ้าน และอิทธิพลของระบบความคิดแบบชาวบ้านที่มีต่อระบบการเมืองทั้งระบบ เป็นต้น แต่นักรัฐศาสตร์โดยทั่วไปกลับมองข้ามความสำคัญของงานวิจัยและงานวิชาการในภูมิภาคนี้

บรรณาธิการทั้งสามมองว่า สาเหตุของการให้คุณค่างานวิจัยและงานวิชาการในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่ำกว่าการศึกษาในภูมิภาคอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงเป็นเพราะงานวิจัยในภูมิภาคนี้ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่เจาะลึกเฉพาะพื้นที่ มีบริบททางการเมืองและสังคมที่จำกัดเฉพาะ อีกทั้งใช้กลุ่มตัวอย่างเพียงไม่กี่ตัวอย่างในการสร้างข้อสรุปของตนส่งผลให้งานวิจัยไม่สามารถนำไปใช้ประยุกต์ใช้ได้ ในภูมิภาคอื่นๆ หรือสร้างทฤษฎีในระดับกว้าง (Grand Theory) ที่อธิบายปรากฏการณ์ทางการเมืองโดยทั่วไปได้ (น.3-9) ในโลกวิชาการทางรัฐศาสตร์ปัจจุบันที่ให้ความสำคัญกับงานวิจัยเชิงปริมาณมากกว่างานวิจัยเชิงคุณภาพ ความสำเร็จของงานวิจัยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงถูกละเลยไปด้วย

คณะบรรณาธิการตั้งสมมุติฐานหลักของหนังสือเล่มนี้ว่า งานวิจัยทางรัฐศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิง

คุณภาพ และได้แสดงหลักฐานในเชิงประจักษ์ไว้ในบทความที่พวกเขา ร่วมกันเขียน (น.4) อีกทั้งได้รับการตอบย้าซ้ำในบทที่ 4 ซึ่งเขียนโดยเอลเลน ฮิกเคน (Allen Hicken) ผู้สำรวจวรรณกรรมในประเด็นบทบาทของพรรคการเมืองและการเลือกตั้งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และอิทธิพลของการศึกษาในประเด็นดังกล่าวต่อการพัฒนาทฤษฎีประชาธิปไตยในภาพรวม ฮิกเคนพบว่า การวิจัยเกี่ยวกับพรรคการเมืองและการเลือกตั้งที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารชั้นนำ เช่น *Contemporary Southeast Asia*, *Asian Survey* และ *Electoral Studies* ของนักวิชาการเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาส่วนใหญ่เป็นงานเชิงบรรยาย และเน้นการศึกษาในประเทศใดประเทศหนึ่งเพียงประเทศเดียว (น.84)

ดังได้กล่าวไปแล้วว่า วัตถุประสงค์ของหนังสือเล่มนี้คือ การศึกษาวรรณกรรมทางด้านรัฐศาสตร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และวิเคราะห์หาความเชื่อมโยงตลอดจนประโยชน์ที่วรรณกรรมเหล่านี้มีต่อการศึกษารัฐศาสตร์ในองค์รวม คณะบรรณาธิการได้แบ่งวรรณกรรมที่ทำการค้นคว้าออกเป็น 3 หมวดใหญ่ คือ 1) การเมืองและการปกครอง 2) โครงสร้างทางสังคมและการเมืองในระดับประชาชน 3) เศรษฐศาสตร์การเมือง และในแต่ละหมวดยังแบ่งออกเป็นประเด็นย่อยๆ ไปด้วย

ในหัวข้อแรก การเมืองและการปกครองประกอบด้วยประเด็นย่อยดังต่อไปนี้ *การก่อรูปของรัฐ การเปลี่ยนระบอบการปกครอง และบทบาทของพรรคการเมืองและการเลือกตั้ง* ในหัวข้อที่สองว่าด้วยโครงสร้างทางสังคมและการเมืองระดับประชาชน ประเด็นย่อยประกอบด้วย *การเมืองของชาวบ้าน (mass politics) การเมืองในชนบท (agrarian politics) ประชาสังคม ศาสนากับการเมือง และชาติพันธุ์ เศรษฐศาสตร์การเมืองซึ่งเป็นหัวข้อใหญ่ หัวข้อสุดท้าย มีรายละเอียดครอบคลุมเรื่อง เศรษฐศาสตร์การเมืองในภาคชนบท การพัฒนาทางการเมืองและเศรษฐกิจ และโลกาภิวัตน์* คณะบรรณาธิการมอบหมายให้ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละประเด็นทำการศึกษา

และวิเคราะห์แต่ละหัวข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้ล้วนเป็นอาจารย์หรือนักวิจัยอาวุโสประจำมหาวิทยาลัยชั้นนำในสหรัฐอเมริกาหรือประเทศอื่นๆ

หัวข้อที่มีการสำรวจวรรณกรรมล้วนสะท้อนความหลากหลายของประเด็นการศึกษาในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างไรก็ดี งานวิจัยส่วนใหญ่ถูกจำกัดกรอบไว้เฉพาะพื้นที่การศึกษาในภูมิภาคเท่านั้น และเป็นการศึกษาในรายประเทศมากกว่าการศึกษาเชิงเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ไม่ว่าจะป็นในภูมิภาคด้วยกันเองหรือภูมิภาคอื่นๆ และมีวรรณกรรมน้อยมากที่อธิบายถึงผลกระทบและเสนอแนะการประยุกต์ใช้ผลการศึกษาในพื้นที่การเมืองระดับโลกหรือบริบทของภูมิภาคอื่น

นักวิชาการส่วนใหญ่ให้เหตุผลของการจำกัดกรอบการศึกษาเฉพาะอาณาบริเวณของภูมิภาคว่า เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีลักษณะทางสังคมและการเมืองเฉพาะตัว ทำให้ได้ผลการศึกษาที่มีลักษณะพิเศษ ยากต่อการนำไปใช้ในบริบททางการเมืองในพื้นที่อื่นๆ ในทางกลับกันเหตุผลนี้ทำให้งานวิจัยของภูมิภาคถูกมองข้ามโดยนักรัฐศาสตร์และนักการเมืองเปรียบเทียบในภูมิภาคอื่น เป็นที่น่าเสียดายที่คณะบรรณาธิการและผู้เขียนบทต่างๆ ของหนังสือเล่มนี้ไม่ได้กล่าวถึงประเด็นนี้เลย พวกเขากลับคิดว่าการละเลยคุณค่าของงานวิจัยของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาเป็นผลมาจากปัจจัยภายนอก มิใช่ปัจจัยภายในอันเกิดจากทัศนคติและค่านิยมของตัวนักวิชาการในภูมิภาคเอง

การที่คณะบรรณาธิการเห็นพ้องต้องกันว่า ปัญหาการขาดความยอมรับของงานวิจัยทางรัฐศาสตร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นเรื่องของปัจจัยภายนอก หรือเป็นผลจากมุมมองที่คับแคบและความนิยมในงานวิจัยเชิงปริมาณของนักวิชาการรัฐศาสตร์กระแสหลักในปัจจุบัน ส่งผลให้เนื้อหาของบทนำและบทสรุป ซึ่งเขียนร่วมกันโดยบรรณาธิการทั้งสามคนเต็มไปด้วยข้อวิเคราะห์และการโน้มน้าวให้เห็นความสำคัญของงานวิจัยเชิงคุณภาพต่อการสร้างทฤษฎีและองค์ความรู้ทางรัฐศาสตร์ทั้งหมด

เหตุผลประการแรกที่คณะบรรณาธิการนำมาใช้เพื่อสร้างคุณค่าให้กับงานวิจัยเชิงคุณภาพของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาคือ 1) งานวิจัยเหล่านี้ได้รับแรงบันดาลใจหรือแรงผลักดันจากทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับในทางรัฐศาสตร์ไม่ทฤษฎีใดก็ทฤษฎีหนึ่ง 2) งานวิจัยโดยมากมีลักษณะเป็นการพิสูจน์ทฤษฎี ที่คัดค้านหรือพิสูจน์แล้วว่าจริงในภูมิภาคอื่น แล้วนำมาทำการทดสอบซ้ำในบริบทของภูมิภาคนี้ ทั้งนี้ การวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งเน้นพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งโดยเฉพาะจะให้รายละเอียดในเชิงลึกเกี่ยวกับลักษณะทางสังคม การเมืองและวัฒนธรรมของพื้นที่นั้นๆ ได้ดีกว่างานวิจัยเชิงปริมาณที่มีลักษณะของการสร้างภาพแบบเหมารวม จริยอยู่เป็นเรื่องยากที่จะสร้างทฤษฎีจากการศึกษากลุ่มตัวอย่างเพียงประเทศเดียวหรือจำนวนน้อย แต่งานวิจัยเชิงคุณภาพเหล่านี้มีลักษณะที่เกื้อกูลต่อการสร้างความสมบูรณ์ หรือเติมเต็มส่วนที่ขาดหายไปของทฤษฎีนั้นๆ

ตัวอย่างส่วนนี้มี อาทิ งานวิจัยเกี่ยวกับบทบาทพรรคการเมืองและการเลือกตั้งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบว่า การเลือกตั้งในภูมิภาคนี้ไม่ใช่สัญลักษณ์ของการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตย ดังที่นักทฤษฎีประชาธิปไตยในภูมิภาคอื่นกล่าวอ้าง แต่เป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่อำนาจของผู้ปกครอง เป็นการหาฐานเสียงสนับสนุนจากมหาชน และเป็นการเพิ่มอำนาจในการควบคุมสังคม รูปแบบและลักษณะการเลือกตั้งที่พบในในภูมิภาคนี้ช่วยเติมชิ้นส่วนภาพต่อให้กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของพรรคการเมืองและการเลือกตั้งโดยเฉพาะในสังคมที่แตกแยก ตลอดจนสาเหตุและผลลัพธ์ของระบบพรรคการเมืองแบบต่างๆ (น.25) ในแบบที่การศึกษาในภูมิภาคอื่นไม่สามารถทำได้

ประการที่สอง งานวิชาการในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ส่วนมากเป็นการแสวงหาความรู้ด้วย “กระบวนการต้นเหตุ-ผลลัพธ์” (causal processes) ของปรากฏการณ์ทางการเมืองหนึ่งๆ การศึกษาวิธีนี้เริ่มจากการรวบรวมตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของปรากฏการณ์การเมือง ซึ่งมีจำนวนมาก

พอควร และทำการวิเคราะห์ตัวแปรเหล่านั้น ก่อนสรุปว่า ตัวแปรใดๆ จากตัวแปรทั้งหมดเป็นสาเหตุสำคัญอันก่อให้เกิดปรากฏการณ์การเมืองดังกล่าว ดังนั้น การพูดถึงนักวิชาการที่ศึกษาปรากฏการณ์การเมืองในพื้นที่เดียวว่า ใช้วิธีศึกษาแบบกรณีเดียว (single case study) โดยไม่พิจารณาถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำนวนตัวแปรที่พวกเขาศึกษา ในทัศนะของคณะบรรณาธิการ จึงเป็นการสรุปที่ “เบาปัญญาอย่างน่าขัน” (น.13)

นอกจากการแสวงหาความรู้ด้วย “กระบวนการต้นเหตุ-ผลลัพธ์” การแสวงหาความรู้ในงานวิจัยทางด้านรัฐศาสตร์ของภูมิภาคนี้ยังมีลักษณะเฉพาะอีกสองประการคือ เน้นการวิเคราะห์รูปแบบและกรอบความคิด รวมถึงการแปลความหมายของข้อมูล คุณสมบัติเด่นในการแสวงหาความรู้ทั้งสามประการสะท้อนว่า เป้าหมายหลักของนักวิชาการในสาขาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไม่ใช่การสร้างทฤษฎีหรือกฎทั่วไป แต่เป็นการแสวงหารูปแบบของพฤติกรรมของปัจเจกบุคคล การแสวงหาความรู้ในรูปแบบนี้สร้างความรู้ที่ “ลึก” และ “เฉพาะ” กับบริบทสังคมหนึ่ง ๆ รวมถึงแสดงภาพความหลากหลายของพฤติกรรมในสังคมที่แตกต่างกัน (น.20-21)

โดยรวม เหตุผลที่ใช้ในการแสดงความสำคัญของงานวิจัยในสาขาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา แทบไม่มีอะไรใหม่หรือแตกต่างไปจากข้อโต้แย้งเดิมๆ ในการศึกษาวิชาการเมืองเปรียบเทียบอันเป็นสาขาหนึ่งของวิชารัฐศาสตร์ โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวกับข้อดีและข้อด้อยของงานวิจัยเชิงคุณภาพและงานวิจัยเชิงปริมาณ รวมถึงจุดอ่อนและจุดแข็งของการศึกษกรณีเดียวเมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาจากตัวอย่างจำนวนน้อยและตัวอย่างจำนวนมาก (single case, small-N, and large-N studies) จากความไม่แตกต่างของข้อโต้แย้งนี้เองก่อให้เกิดข้อสงสัยว่า วัตถุประสงค์แท้จริงของหนังสือเล่มนี้คืออะไรกันแน่ ระหว่างการระบุความสำคัญของงานวิจัยในสาขาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาต่อวิชารัฐศาสตร์ หรือเป็นการเปิดประเด็นเก่าเรื่องคุณประโยชน์ของงานวิจัยเชิงคุณภาพต่อการศึกษา

การเมืองเปรียบเทียบ

อย่างไรก็ตาม การรวบรวมงานวิชาการในประเด็นต่างๆ ในสาขาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา และการวิเคราะห์ความสำคัญของงานเหล่านี้ ต่อแวดวงรัฐศาสตร์ ในแง่หนึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาวิชานี้ไม่ว่าจะเป็นหน้าใหม่หรือหน้าเก่า โดยชี้แนะให้พวกเขาแลเห็นพัฒนาการและความก้าวหน้าของงานวิชาการในภูมิภาคนี้ ขณะเดียวกันจุดเด่นนี้ก็เป็จุดด้อยเช่นกัน เนื่องจากหนังสือในแทบทุกบท ยกเว้นแต่บทที่ 13 และบทที่ 14 มีลักษณะไม่ต่างไปจากงานทบทวนวรรณกรรมในวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกโดยทั่วไป

อีกสิ่งหนึ่งที่ขาดหายไปในงานทบทวนวรรณกรรมในหนังสือเล่มนี้คือการวิเคราะห์จุดอ่อน และประเด็นที่วรรณกรรมเหล่านั้นครอบคลุมไปไม่ถึง อาจเป็นไปได้ที่คณะบรรณาธิการมีความ“ภาคภูมิใจ” กับการเป็นนักวิชาการภูมิภาคศึกษาของตนจนทำให้มองข้ามรายละเอียดเหล่านี้ไป ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่ผิด หากแต่การคัดสรรเฉพาะประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อข้อโต้แย้งของตน และการเลือกเขียนเฉยต่อการวิพากษ์งานในสาขาของตน ได้ลดทอนคุณค่าของตัวหนังสือ และทำให้หนังสือเล่มนี้มีลักษณะที่เต็มไปด้วยการเยินยอนักวิชาการในสาขาของตน

ท้ายที่สุด งานวิชาการในสาขาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาจะได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ตลอดจนสร้างคุณภาพทางความรู้ให้กับรัฐศาสตร์หรือไม่ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการสร้างข้อโต้แย้งที่สมเหตุสมผลตามหลักตรรกะ และการโน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นความสำคัญของงานวิชาการในสาขา แต่ขึ้นโดยตรงอยู่กับคุณภาพของงานนั้นๆ ที่สื่อไปยังผู้อ่านหรือผู้สนใจเอง

ในส่วนที่นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ควรเพิ่มเติมเข้าไปในงานของตน น่าจะเป็นการเพิ่มกรณีศึกษาเปรียบเทียบ ซึ่งไม่ได้หมายความว่าให้นำกรณีศึกษาในภูมิภาคไปเปรียบเทียบกับกรณีศึกษา

ของบริบทของประเทศในภูมิภาคอื่นๆเท่านั้น แต่เป็นการเปรียบเทียบกับบริบททางการเมือง สังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเดียวกันเอง ดังที่คณะบรรณาธิการได้กล่าวไว้ในตอนต้นหนังสือ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เต็มไปด้วยความหลากหลายทั้งทางด้านศาสนา วัฒนธรรม สังคม และระบบการเมือง ดังนั้นนักรัฐศาสตร์ในภูมิภาคนี้ จึงควรใช้ประโยชน์จากความหลากหลาย และก้าวผ่านการศึกษที่จำกัดอยู่แค่บริบทใดบริบทหนึ่ง อีกทั้งพยายามเชื่อมโยงความสำคัญของการศึกษาในภูมิภาคกับองค์ความรู้และทฤษฎีหลักๆ ทางรัฐศาสตร์ผ่านงานวิชาการของตน

